

Rapport

Rapport naar aanleiding van een klacht over privacyschending door de gemeente Opsterland.

Datum: 23 juni 2016

Rapportnummer: 2016/057

INHOUDSOPGAVE

Samenvatting	2
Wat is de klacht?	3
Wat gaat er aan de klacht vooraf?	3
Wat is de oorspronkelijke klacht?	4
Welke reactie komt er op de klacht?	4
Wat is de aanleiding voor de klacht bij de Nationale ombudsman?	4
Wat heeft de Nationale ombudsman onderzocht?	5
Hoe reageert de Gemeente Opsterland?	5
Hoe reageert Mevrouw W.?	6
Wat is het oordeel van de Nationale ombudsman?	7
Conclusie.....	10
Relevante literatuur en wet- en regelgeving	11

SAMENVATTING

Mevrouw W. stuurt emotioneel beladen e-mails naar haar 'werkregisseur', een medewerker van de gemeente Opsterland. Vlak daarna heeft zij er spijt van dat zij deze e-mails heeft gestuurd. Zij vraagt de werkregisseur om de e-mails vertrouwelijk te behandelen en niet door te sturen. In eerste instantie krijgt zij per e-mail de bevestiging dat hij de e-mails vertrouwelijk zal behandelen. De werkregisseur deelt later toch de inhoud van deze e-mails met de klantmanager werk van mevrouw W.

Vervolgens blijkt dat de werkregisseur de e-mails naar meerdere medewerkers van de gemeente heeft doorgestuurd, waaronder de gemeentesecretaris.

Mevrouw W. is van mening dat het geen enkel redelijk doel dient om haar e-mails de organisatie in te sturen. Zij dient hierover een klacht in bij de gemeente Opsterland. Zij is het niet eens met de reactie van de gemeente Opsterland op haar klacht. Daarom dient zij vervolgens een klacht in bij de Nationale ombudsman.

WAT IS DE KLACHT?

Verzoekster klaagt erover dat de gemeente onvoldoende motiveert waarom er geen sprake zou zijn van privacyschending. De gemeente stelt enkel dat het doorsturen van verzoeksters emotioneel beladen e-mails door de werkregisseur aan de klantmanager werk nodig zou zijn voor de uitoefening van haar werkzaamheden.

Daarnaast klaagt verzoekster erover dat de werkregisseur zijn dienstverlening aan haar heeft opgezegd.

WAT GAAT ER AAN DE KLACHT VOORAF?

Mevrouw W. ontvangt een bijstandsuitkering van de gemeente Opsterland. Met hulp van een werkregisseur probeert zij weer werk te vinden. Een werkregisseur is een medewerker van de gemeente die zijn contacten in de gemeente benadert om iemand aan te bevelen, als hij van mening is dat iemand direct bemiddelbaar is.

Mevrouw W. solliciteert via de werkregisseur bij een bedrijf. De werkregisseur schrijft ook een aanbeveling voor haar. Mevrouw W. wordt afgewezen. Zij belt op naar het bedrijf waar ze heeft gesolliciteerd. Na de wat haar betreft onvriendelijke afwijzing stuurt zij het bedrijf een boze e-mail. Ook stuurt zij de werkregisseur enkele emotioneel beladen e-mails, die zij achteraf liever niet had gestuurd. Daarom stuurt zij daarover vlak daarna opnieuw een e-mail. Zij vraagt de werkregisseur of hij ze niet aan anderen wil doorsturen of laten lezen. De werkregisseur schrijft dat hij de e-mails vertrouwelijk zal behandelen.

Het bedrijf waar mevrouw W. heeft gesolliciteerd, spreekt de werkregisseur aan op het gedrag van mevrouw W. De werkregisseur laat daarop aan mevrouw W. weten dat, en ook waarom, hij haar e-mails toch zal doorsturen naar de klantmanager werk. Hij schrijft onder andere:

"Vanmorgen ben ik benaderd door mijn contactpersoon van B. (het bedrijf waar mevrouw W. heeft gesolliciteerd; N.o.) over jouw sollicitatie en de handelswijze daaromtrent. Dit was niet echt positief en daarom stuur ik je deze mail.

Mijn relatie met B. is zeer goed en die wil ik graag ook zo behouden. Ik heb je de vacature bij B. toegestuurd omdat ik je graag ondersteun in het vinden van een baan. Daarom heb ik je aldaar ook nog gepromoot. Ook ik vind het spijtig dat de keuze op een ander is gevallen. Vervolgens krijg ik mails van je die mij in een zeer lastig parket zetten. Die heb ik met vertrouwen behandeld. Wel heb ik bij jouw Klantmanager Werk, de heer X., aangegeven dat het verstandig is om een gesprek met elkaar te hebben. Ik heb begrepen dat dat vrijdagmorgen plaatsvindt.

Vandaag kreeg ik dus een telefoontje en een mail van mijn contactpersoon van B. over de contacten die hebben plaatsgevonden tussen jou en de diverse medewerkers van B., waaronder de heer Y. Dit heeft me doen besluiten om jouw mails alsnog door te sturen

naar mijn collega X. Door jouw handelingswijze richting B. zet je mijn relatie met hun op het spel en daar ben ik dus vandaag ook op aangesproken.

In mijn functie is het zeer belangrijk dat ik een goede relatie onderhoud met werkgevers. Op deze wijze kan ik er voor zorgen dat mensen met een uitkering terug kunnen (terug)stromen naar de arbeidsmarkt. Daar ga ik zorgvuldig mee om en wil ik niet op het spel zetten. Door jouw mails richting de heer Y. en mevrouw Z. van B. ben ik voornemens mijn dienstverlening voor jou te beëindigen. Dit heb ik de heer X. vanmiddag meege-deeld. Daarom stuur ik deze mail ook naar hem."

WAT IS DE OORSPRONKELIJKE KLACHT?

Mevrouw W. krijgt de indruk dat haar e-mails niet alleen door de werkregisseur en haar klantmanager werk zijn gezien, maar dat haar e-mails breder bekend zijn geraakt. Zij dient hierover een klacht in bij de gemeente Opsterland. Zij schrijft over de werkregisseur dat hij haar privacy heeft geschonden, een belofte (om de e-mails vertrouwelijk te behandelen) heeft gebroken en zijn diensten eenzijdig heeft opgezegd. Mevrouw W. schrijft in haar klacht aan de gemeente dat zij geen kwaad ziet in het sturen van de boze e-mail naar de heer Y. van bedrijf B. Wel is zij van mening dat ze de e-mail naar mevrouw Z. van het bedrijf achterwege had moeten laten; haar e-mailadres had zij via de werkregisseur ontvangen.

WELKE REACTIE KOMT ER OP DE KLACHT?

De gemeente nodigt mevrouw W. uit voor een gesprek over de klacht. Van het gesprek wordt een verslag gemaakt en de gemeente stuurt dat naar mevrouw W. De gemeente stuurt mevrouw W. hierna een brief waarin de gemeente de klacht afhandelt. De gemeente verklaart haar klacht ongegrond. De gemeente stelt dat het mailverkeer tussen mevrouw W. en de werkregisseur binnen de organisatie van de gemeente Opsterland is gebleven. In het privacyreglement van de gemeente is opgenomen dat correspondentie (en daaronder verstaat de gemeente ook mailberichten) wel met eigen collega's gedeeld mag worden, als dit nodig is voor de uitoefening van de werkzaamheden. De werkregisseur en de gemeentesecretaris hebben volgens de gemeente gehandeld conform de gedragscode en het privacyreglement. De gemeente ziet geen aanleiding te veronderstellen dat zij de regels van de gemeente hiermee hebben geschonden.

WAT IS DE AANLEIDING VOOR DE KLACHT BIJ DE NATIONALE OMBUDSMAN?

Mevrouw W. stapt met de reactie van de gemeente naar de Nationale ombudsman. Zij vindt dat de gemeente niet alle aspecten van haar klacht heeft meegenomen; er is niet gereageerd op haar klacht dat de werkregisseur zijn belofte heeft geschonden en dat hij zijn dienstverlening aan haar heeft opgezegd. Daarnaast vindt zij dat in de

klachtafhandelingsbrief niet duidelijk wordt uitgelegd wie volgens de gemeente het mailverkeer mocht inzien. De gemeente schrijft in eerste instantie dat het mailverkeer binnen de organisatie is gebleven. Vervolgens schrijft de gemeente dat e-mails mogen worden gedeeld met collega's, als dat nodig is voor de uitoefening van de werkzaamheden. Mevrouw W. is van mening dat zij in haar klacht helder onderbouwd heeft dat het doorsturen van haar e-mails geen enkel redelijk doel diende. Zij vindt dat de gemeente onvoldoende motiveert waarom het doorsturen van de e-mails nodig zou zijn voor de uitoefening van de werkzaamheden.

WAT HEEFT DE NATIONALE OMBUDSMAN ONDERZOCHT?

De Nationale ombudsman vraagt de gemeente, te reageren op de klacht van mevrouw W. dat de gemeente onvoldoende motiveert waarom er geen sprake zou zijn van privacyschending en op de klacht dat de werkregisseur zijn dienstverlening aan haar heeft opgezegd.

De Nationale ombudsman stelt ook verschillende vragen. Hij wil graag weten welke medewerkers binnen de gemeente de bedoelde, emotioneel beladen e-mails van mevrouw W. onder ogen hebben gekregen. Daarnaast wil hij weten in hoeverre de gemeentesecretaris en de wethouder de inhoud van de e-mails van verzoekster kennen. Verder wil de Nationale ombudsman weten waarom de werkregisseur zijn dienstverlening aan mevrouw W. heeft opgezegd en of zij nu geheel is uitgesloten van de dienstverlening op het gebied van ondersteuning bij het zoeken van werk. Tot slot vraagt de Nationale ombudsman de gemeente, om stukken die op deze zaak betrekking hebben naar hem toe te sturen. Hij vraagt daarbij expliciet naar een afschrift van het privacybeleid en de gedragscode van de gemeente Opsterland.

HOE REAGEERT DE GEMEENTE OPSTERLAND?

De gemeente laat de Nationale ombudsman weten dat de volgende medewerkers de inhoud van de e-mails van mevrouw W. kennen: de werkregisseur, de klantmanager werk, een seniormedewerker van het team Werk en Inkomen, de teamleider van het team Werk en Inkomen, het afdelingshoofd Ontwikkeling en de gemeentesecretaris. De wethouder is op de hoogte van het bestaan van de e-mails, maar heeft geen kennis genomen van de inhoud van bedoelde e-mails.

Op de vraag wat de reden is dat de werkregisseur zijn dienstverlening heeft opgezegd, reageert de gemeente als volgt. De werkregisseur heeft, naar aanleiding van de wijze waarop mevrouw W. hem en zijn contacten in zijn netwerk benaderde, aangegeven dat hij geen mogelijkheden ziet tot verdere bemiddeling van mevrouw W. naar werk. De gemeente stelt dat dit echter niet betekent dat mevrouw W. geheel uitgesloten is van bemiddeling naar werk. Mevrouw W. is intern doorverwezen naar haar klantmanager werk om te bekijken welke hulp mevrouw W. krijgt bij het vinden van werk.

De gemeente acht de klachten van mevrouw W. ongegrond. De gemeente stelt dat er voldoende gemotiveerd is waarom er geen sprake is van privacyschending. "Het privacyreglement van de gemeente geeft op dit punt ruimte aan de medewerkers om onderling informatie uit te wisselen als dit nodig is voor de uitoefening van de werkzaamheden. In dit geval is de werkregisseur van mening geweest dat de toonzetting van de mail en de wijze waarop mevrouw W. hem heeft benaderd en zijn externe contactpersonen en personen uit onze organisatie, van dien aard waren dat andere interventies noodzakelijk waren. Vanuit zijn functie en verantwoordelijkheden heeft hij en later de werkconsulent (klantmanager werk; N.o.) onzes inziens op de juiste wijze gehandeld. Ook heeft de heer V. vanuit zijn hoedanigheid als gemeentesecretaris correct gehandeld."

De gemeente stuurt een exemplaar van de 'Gedragscode voor ambtenaren bij de gemeente Opsterland' en een exemplaar van het 'Privacyreglement Gebiedsteam Opsterland 2015' naar de Nationale ombudsman.

De Nationale ombudsman stelt hierna nog enkele aanvullende vragen. Hij wil graag weten op welke wijze de genoemde personen de e-mails van mevrouw W. onder ogen hebben gekregen en met welk doel. Daarnaast vraagt de Nationale ombudsman wat de gemeente ervan vindt dat de werkregisseur zijn dienstverlening aan mevrouw W. heeft opgezegd.

De gemeente laat weten dat de werkregisseur de e-mails van mevrouw W. aan de genoemde medewerkers heeft doorgestuurd en dat hij dit heeft gedaan om de situatie betreffende mevrouw W. te bespreken. De gemeente steunt de werkregisseur in zijn beslissing om de behandeling van het dossier van mevrouw W. over te dragen aan de klantmanager werk.

HOE REAGEERT MEVROUW W.?

Mevrouw W. stelt dat de gemeente onvoldoende motiveert waarom er volgens de gemeente geen sprake is van privacyschending. 'Informatie uitwisselen als dat nodig is voor de uitoefening van de werkzaamheden' vindt mevrouw W. een te algemene formulering. Ook legt de gemeente niet uit waarom het nodig was voor de uitoefening van de werkzaamheden dat niet alleen de werkregisseur en de klantmanager werk de e-mails hebben ontvangen. Dat het nodig was om ook een seniormedewerker van het team Werk en Inkomen, de teamleider van het team Werk en Inkomen, het afdelingshoofd Ontwikkeling en de gemeentesecretaris inzicht te geven in de e-mails wordt niet gemotiveerd, zo schrijft mevrouw W.

De reactie van de gemeente roept ook vragen op bij mevrouw W. De gemeente beschrijft bijvoorbeeld dat mevrouw W. externe contacten van de werkregisseur en ook andere medewerkers uit de organisatie zou hebben benaderd. Mevrouw W. heeft alleen contact gehad met het bedrijf waar zij heeft gesolliciteerd. Zij vraagt zich af op welke personen de

gemeente doelt. Mevrouw W. vraagt zich ook af wat de gemeente bedoelt met de 'andere interventies' die noodzakelijk waren.

Mevrouw W. is het niet eens met de conclusie van de werkregisseur dat zij niet direct bemiddelbaar is. Dat dat de reden is dat de werkregisseur zijn dienstverlening aan haar opzegt, is wat haar betreft onmogelijk. Daarnaast stelt de gemeente dat zij nog steeds ondersteuning kan krijgen bij het vinden van werk, omdat zij is doorverwezen naar haar klantmanager werk. Mevrouw W. is van mening dat dat een wassen neus is. Iedereen die een uitkering ontvangt van de gemeente heeft een klantmanager werk. De werkregisseur is extra. Het blijft voor mevrouw W. onduidelijk op grond waarvan de dienstverlening door de werkregisseur is stopgezet.

Mevrouw W. besluit haar reactie ermee dat zij geen enkel vertrouwen meer heeft in het handelen van de gemeente Opsterland.

WAT IS HET OORDEEL VAN DE NATIONALE OMBUDSMAN?

Mevrouw W. klaagt erover dat de gemeente onvoldoende motiveert waarom er geen sprake is van privacyschending. Ook klaagt mevrouw W. erover dat de gemeente haar zonder goede reden begeleiding naar werk door de werkregisseur ontnemt.

Mevrouw W. heeft na een afwijzing voor de functie waarop zij solliciteerde twee boze e-mails gestuurd naar het bedrijf B. Ook heeft zij verschillende e-mails gestuurd aan haar werkregisseur. Vlak daarna heeft zij spijt van de e-mails aan haar werkregisseur. Zij vraagt de werkregisseur, de mails niet door te sturen. Eerst zegt hij toe dat hij de e-mails vertrouwelijk zal behandelen. De werkregisseur wordt vervolgens aangesproken op het gedrag van mevrouw W. door het bedrijf waar zij heeft gesolliciteerd. Hij zegt daarop zijn dienstverlening aan mevrouw W. op, hij licht toe waarom hij dat doet en kondigt ook aan dat hij haar e-mails doorstuurt naar de klantmanager werk. Later blijkt dat de werkregisseur de e-mails aan nog een aantal andere medewerkers, waaronder de gemeente-secretaris, heeft doorgestuurd, met het doel de situatie van mevrouw W. te bespreken. De gemeente is van mening dat de werkregisseur de e-mails mocht doorsturen in het kader van de uitoefening van de werkzaamheden. Daarnaast wordt verzoekster nog steeds begeleid naar werk door haar klantmanager werk, zo stelt de gemeente.

Voldoende eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer?

Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat de overheid de grondrechten van haar burgers respecteert. Eén van die grondrechten is het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. Dit vereiste brengt mee dat de overheid bij het vastleggen en verwerken van persoonsgegevens ten minste de regels van de privacywetgeving naleeft voor zover deze van toepassing zijn. Deze regels zijn onder meer in de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) vastgelegd.

De gemeente vindt het, gezien haar reactie op de klacht, geen probleem dat de werkregisseur de e-mails van mevrouw W. heeft doorgestuurd naar een aantal andere medewerkers. Zij geeft hierover aan dat het mailverkeer tussen mevrouw W. en de werkregisseur binnen de organisatie van de Gemeente Opsterland is gebleven. Ook is de gemeente van mening dat correspondentie wel met eigen collega's gedeeld mag worden, als dit nodig is voor de uitoefening van de werkzaamheden.

Met het doorsturen van de e-mails van mevrouw W. heeft de gemeente Opsterland persoonsgegevens verwerkt. Op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) is er een wettelijke grondslag nodig om persoonsgegevens te verwerken.

Er zal daarom aan artikel 8 van de Wbp getoetst moeten worden. Daarin wordt een limitatieve lijst van zes omstandigheden opgesomd, waaronder persoonsgegevens verwerkt mogen worden. Onder e wordt aangegeven dat gegevensverwerking mag, als dat noodzakelijk is voor de goede vervulling van een publiekrechtelijke taak door het desbetreffende bestuursorgaan dan wel het bestuursorgaan waaraan de gegevens worden verstrekt.

De gemeente voert een publiekrechtelijke taak uit, die volgt uit de Participatiewet; mevrouw W. ontvangt een bijstandsuitkering en wordt in dat kader naar werk begeleid door de gemeente. Zou al kunnen worden aangenomen dat de uitvoering van de Participatiewet voor het doorsturen van de e-mails voldoende grondslag biedt – en dat staat zeker niet vast – dan moet nog de vraag worden beantwoord of de gegevensverwerking noodzakelijk is. Bij de beoordeling van de noodzaak spelen de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit een belangrijke rol.

De gemeente heeft aangegeven dat de klantmanager werk, de senior en teamleider van het team werk en inkomen, het afdelingshoofd Ontwikkeling en de gemeentesecretaris de e-mails hebben ontvangen om 'de situatie omtrent mevrouw W. te bespreken'. Het is voor de Nationale ombudsman niet duidelijk geworden wat er exact met deze medewerkers besproken moest worden. Daarnaast is het de vraag of het noodzakelijk was om de e-mails daarvoor door te sturen en er geen minder ingrijpend alternatief voorhanden was. De Nationale ombudsman is van oordeel dat de gemeente Opsterland de persoonlijke levenssfeer niet voldoende heeft gerespecteerd door zonder duidelijk doel en zonder noodzaak de e-mails van mevrouw W. zo breed bekend te maken binnen de organisatie.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Niet gehouden aan belofte

Het vereiste van fatsoenlijke bejegening houdt in dat de overheid de burger respecteert, hem fatsoenlijk behandelt en hulpvaardig is. Medewerkers van overheidsinstanties zijn attent in de contacten met burgers en helpen hen zo goed mogelijk. Zij doen dit op respectvolle wijze.

Mevrouw W. stuurt de werkregisseur drie e-mails waarin zij haar frustratie uit. Zij vraagt hem later om die e-mails vertrouwelijk te behandelen. De werkregisseur laat mevrouw W. weten dat hij de e-mails inderdaad vertrouwelijk zal behandelen. Een dag later is de situatie anders. De werkregisseur wordt door het bedrijf waar mevrouw W. heeft gesolliciteerd aangesproken op haar gedrag. Hij besluit de e-mails daarom toch door te sturen. Hij stelt mevrouw W. ervan op de hoogte dat hij de e-mails doorstuurt naar de klantmanager werk. Maar daarnaast stuurt hij de e-mails ook door aan de senior en de teamleider van het team werk en inkomen, aan het afdelingshoofd ontwikkeling en aan de gemeentesecretaris.

Mevrouw W. is hiervan niet op de hoogte. Daarnaast heeft de werkregisseur eerder beloofd de e-mails vertrouwelijk te zullen behandelen. Het is dan niet netjes als die e-mails vervolgens toch doorgestuurd worden. En in dat geval levert het doorsturen zélf al strijd met een behoorlijkheidsvereiste op. Het doorsturen terwijl er eerst is beloofd de e-mails vertrouwelijk te behandelen, is naar het oordeel van de Nationale ombudsman in strijd met het vereiste van een fatsoenlijke bejegening.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Stopzetting dienstverlening

Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat de overheid de verschillende belangen tegen elkaar afweegt voordat zij een beslissing neemt. De uitkomst hiervan mag niet onredelijk zijn.

Mevrouw W. heeft in een telefoongesprek en via de e-mail – in niet mis te verstane woorden - haar ongenoegen geuit bij bedrijf B. over het feit dat zij niet is aangenomen en de wijze waarop haar dat door het bedrijf is meegedeeld. Op dit gedrag wordt de werkregisseur vervolgens aangesproken. Hij besluit zijn dienstverlening aan mevrouw W. op te zeggen.

De Nationale ombudsman is zich ervan bewust dat er situaties kunnen bestaan waarin een gemeente besluit om een 'extra' dienst, in dit geval gericht op re-integratie, niet meer aan een burger aan te bieden. Wel wil de Nationale ombudsman in zijn algemeenheid benadrukken dat een overheidsinstantie niet 'zomaar' kan besluiten om een dienst niet meer aan een burger aan te bieden. De gemeente moet daar terughoudend mee omgaan. In de gevallen dat de overheid besluit om een dergelijke dienst niet meer aan te bieden, moet goed gemotiveerd worden waarom een dergelijk besluit is genomen.

De Nationale ombudsman heeft in dit geval niet kunnen vaststellen of het gerechtvaardigd was dat de werkregisseur de dienstverlening aan mevrouw W. heeft opgezegd. Een heldere motivering van het besluit ontbreekt. De Nationale ombudsman kan daarom geen oordeel geven.

CONCLUSIE

De klacht over de schending van de privacy door de gemeente Opsterland te Beetsterzwaag is gegrond wegens het onvoldoende respecteren van het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer.

De klacht over het niet houden aan de belofte door de werkregisseur is gegrond wegens schending van het vereiste van fatsoenlijke bejegening.

Over de klacht over het stopzetten van de dienstverlening geef de Nationale ombudsman geen oordeel.

De Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen

RELEVANTE LITERATUUR EN WET- EN REGELGEVING

Wet bescherming persoonsgegevens

Artikel 1, aanhef en onder b

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder verwerking van persoonsgegevens: elke handeling of elk geheel van handelingen met betrekking tot persoonsgegevens, waaronder in ieder geval het verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of enige andere vorm van terbeschikkingstelling, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het afschermen, uitwissen of vernietigen van gegevens;

Artikel 6

Persoonsgegevens worden in overeenstemming met de wet en op behoorlijke en zorgvuldige wijze verwerkt.

Artikel 7

Persoonsgegevens worden voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden verzameld.

Artikel 8

Persoonsgegevens mogen slechts worden verwerkt indien:

- a. de betrokkene voor de verwerking zijn ondubbelzinnige toestemming heeft verleend;
- b. de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is, of voor het nemen van precontractuele maatregelen naar aanleiding van een verzoek van de betrokkene en die noodzakelijk zijn voor het sluiten van een overeenkomst;
- c. de gegevensverwerking noodzakelijk is om een wettelijke verplichting na te komen waaraan de verantwoordelijke onderworpen is;
- d. de gegevensverwerking noodzakelijk is ter vrijwaring van een vitaal belang van de betrokkene;
- e. de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de goede vervulling van een publiekrechtelijke taak door het desbetreffende bestuursorgaan dan wel het bestuursorgaan waaraan de gegevens worden verstrekt, of
- f. de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de behartiging van het gerechtvaardigde belang van de verantwoordelijke of van een derde aan wie de gegevens worden verstrekt, tenzij het belang of de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkene, in het bijzonder het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, prevaleert.

Artikel 11

1. Persoonsgegevens worden slechts verwerkt voor zover zij, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt, toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig zijn.
2. De verantwoordelijke treft de nodige maatregelen opdat persoonsgegevens, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt, juist en nauwkeurig zijn.